

Briefadvies op eigen initiatief

Vlaamse BBT-studies

Briefadvies op eigen initiatief omtrent Vlaamse Best Beschikbare Technieken - studies

Datum van goedkeuring 25/04/2024

Volgnummer 24| 011

Coördinator + e-mailadres Griet Blomme, griet.blomme@minaraad.be

Bezoekersadres

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88
1000 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Zuhail Demir
Vlaamse minister van Justitie en
Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme
Koning Albert II laan 7
1210 Sint-Joost-ten-Node

Uw bericht van

/

Datum

26 april 2024

Uw kenmerk

/

Contact e-mailgriet.blomme@minaraad.be**Ons kenmerk**

01/L26/2024/121

Contact telefoon

02/558.01.39

Geachte mevrouw,

In navolging van uw adviesvraag omtrent de VLAREM-trein 2023¹ organiseerde de Minaraad een hoorzitting waarbij het Departement Omgeving (afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten), samen met VITO, een uiteenzetting gaf over Vlaamse BBT-studies. De Minaraad drukt haar appreciatie uit voor de gegeven uiteenzetting en maakt van de gelegenheid gebruik om – op eigen initiatief – aanbevelingen te formuleren over de methodiek van de Vlaamse BBT-studies.

De beste beschikbare technieken zijn “*het meest doeltreffende en geavanceerde ontwikkelingsstadium van de activiteiten en exploitatiemethoden, waarbij de praktische bruikbaarheid van speciale technieken om in beginsel het uitgangspunt voor de emissiegrenswaarden en andere vergunningsvoorwaarden te vormen, is aangetoond, met het doel emissies en effecten op het milieu in zijn geheel te voorkomen, of als dat niet mogelijk blijkt, algemeen te beperken;*

- *technieken: zowel de toegepaste technieken als de wijze waarop de installatie wordt ontworpen, gebouwd, onderhouden, geëxploiteerd en ontmanteld;*
- *beschikbare: op zodanige schaal ontwikkeld dat de betrokken technieken, kosten en baten die in aanmerking worden genomen, economisch en technisch haalbaar in de industriële context kunnen worden toegepast;*
- *beste: het meest doeltreffend om een hoog algemeen niveau van bescherming van het milieu in zijn geheel te bereiken.*²

De BBT vormen het referentiekader voor het vaststellen van (algemene, sectorale en bijzondere) vergunningsvoorwaarden. Binnen het omgevingsbeleid vervullen ze dan ook een belangrijke rol. Zo wordt bij de vaststelling van de algemene en sectorale milieuvorwaarden voor een geïntegreerde aanpak gezorgd en wordt een hoog niveau van bescherming van de mens en het milieu gewaarborgd tegen de risico's en de hinder afkomstig van de exploitatie van ingedeelde

¹ Wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (VLAREM II), wat betreft kunststof granulaat, brandstoffen en brandbare vloeistoffen, de opslag van gevaarlijke producten en particuliere stookolietanks. Zie MINARAAD, advies 2024|005 van 25 januari 2024 omtrent de wijziging Vlaremrein 2023.

² Artikel 1.1.2, Definities Beste Beschikbare Technieken, 3°, VLAREM II.

inrichtingen en activiteiten.³ De basis voor deze milieuvorwaarden zijn de beste beschikbare technieken. Ter ondersteuning van de vaststelling van milieuvorwaarden kunnen er Vlaamse BBT-studies opgemaakt worden. De beleidstaken met betrekking tot de opmaak van Vlaamse BBT-studies zitten vervat in VLAREM II.⁴

De Minaraad hecht waarde aan het systeem van de beste beschikbare technieken maar ziet ook elementen die voor verbetering vatbaar zijn.

Een optimaal proces is een voorwaarde om tot kwaliteitsvolle Vlaamse BBT-studies te komen en start reeds bij de vaststelling van het werkprogramma. Tussen de bevraging van de wensen, de noden en de voorstellen tot BBT-studies door middel van fiches en het uiteindelijke goedgekeurde BBT-werkprogramma lopen meerdere maanden. Verschillende tijdstippen zijn daarbij cruciaal en verdienen de nodige aandacht. De Minaraad is van oordeel dat reeds bij de opmaak van de fiche het beoogde doel beoordeeld moet worden. Die inspanning bij aanvang van het proces vermijdt dat de scope van de BBT-studie gaandeweg verandert en bijgevolg niet de juiste actoren in het proces betrokken zijn. Door het doel duidelijk te definiëren kan bovendien op het einde van de studie nagegaan worden of de studie de vooropgestelde doelstelling heeft vervuld. Van studies waar dit niet het geval blijkt te zijn, moet overwogen kunnen worden ze louter als informatiedocument te gebruiken. In een volgende fase moet de kwaliteitscheck van de fiche doorgesproken worden met de betrokken actoren zodat zij er op een efficiënte wijze mee kunnen omgaan. De Raad adviseert ten slotte dat bij de opmaak en de vaststelling van het werkprogramma rekening wordt gehouden met een realistische kalender. Daarbij moet een evenwicht gezocht worden tussen enerzijds voldoende studies naar beste beschikbare technieken en anderzijds de prioritering ervan met aandacht voor wat de opdrachtnemers werkelijk binnen een gegeven tijdsbestek kunnen verwezenlijken. Door een goede scope te bepalen kan volgens de Raad overlapping worden vermeden en worden de betrokken sectoren niet – of slechts minimaal – geconfronteerd met verschillende gelijklopende BBT-studies.

Zodra een Vlaamse BBT-studie goedgekeurd en opgestart wordt, is het volgens de Minaraad belangrijk dat de **juiste actoren in het proces** betrokken worden. Die actoren leveren immers belangrijke informatie aan en kunnen aangeven of een bepaalde techniek al dan niet toepasbaar kan zijn. De Raad vraagt daarbij extra aandacht voor de blinde vlekken; actoren die zich binnen het speelveld bevinden, maar nog niet aangesproken werden. Eveneens verwacht de Raad dat iedere actor een correcte rol opneemt. Daarbij dient erover gewaakt worden dat alle betrokken actoren een gebalanceerde bijdrage, afgestemd op het belang van hun respectievelijke sector, leveren aan de lopende studie. De Minaraad erkent dat dit een uitdaging vormt aangezien de opmaak van BBT-studies lange technische processen zijn, met meerdere vergaderingen en beperkte tijd en expertise.

Aandacht voor de spelregels na afronding van een Vlaamse BBT-studie. De omzetting met het oog op de naleving van de beste beschikbare technieken, van nieuwe of bijgewerkte BBT-conclusies gebeurt waar mogelijk en bij voorrang door middel van algemene of sectorale milieuvorwaarden of andere sectorale regelgeving.⁵ De exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit is daarbij verplicht de algemene, sectorale en bijzondere milieuvorwaarden na te leven.⁶ Het is de

³ Artikel 5.4.3, §1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM).

⁴ Afdeling 2.8.2 VLAREM II.

⁵ Artikel 5.4.6/1, eerste lid DABM.

⁶ Artikel 5.4.9, §1 DABM.

Vlaamse Regering die met het oog op deze omzetting voor de betrokken overheden beleidstaken en richtlijnen vast moet stellen die aanwijzen welke voorschriften en normen hetzij via algemene of sectorale milieuvorwaarden hetzij via bijzondere milieuvorwaarden in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van een ingedeelde inrichting of activiteit worden opgelegd.⁷ De richtlijnen over bijzondere milieuvorwaarden vermelden de criteria in welke gevallen het aangewezen is een gerichte evaluatie uit te voeren.⁸

Spring zorgvuldig om met initiatieven die vooruitlopen. Met het advies omtrent de VLAREM-trein 2023 zag de Minaraad een VLAREM wijziging voorgesteld worden voor kunststof granulaat, terwijl zowel op Europees niveau (voorstel van verordening) als op Vlaams niveau (BBT-studie) initiatieven lopende zijn die hoogst waarschijnlijk zullen leiden tot nieuwe elementen die nog niet meegenomen zijn in het huidige voorstel. In het verslag aan de Vlaamse Regering wordt gesteld dat er rekening gehouden zal worden met de conclusies van de BBT-studie. De Minaraad adviseerde erover te waken dat er geen onnodige administratieve lasten worden gecreëerd door deze vroegtijdige VLAREM-bepalingen omdat er nog geen BBT-studie definitief afgerond is, bijvoorbeeld door op te leggen dat er bij vergunningsaanvragen afwijkingen zullen aangevraagd moeten worden (zie toekomstig artikel 4.11.5, §1 VLAREM II).⁹

De Minaraad benadrukt dat een adequate implementatie het sluitstuk vormt van de Vlaamse BBT-studies. Eenmaal opgemaakt, hebben Vlaamse BBT-studies nog geen directe juridische implicatie. Ze zijn bijgevolg niet rechtstreeks bindend voor de betrokken sectoren en bedrijven. Er moet echter vastgesteld worden dat de termijn voor implementatie niet altijd als redelijk beschouwd kan worden. De hoorzitting, waarvan hierboven sprake, gaf hiertoe een inkijk in de afgeronde en nog te implementeren Vlaamse BBT-studies.¹⁰ Die vertraging in omzetting brengt een grijze zone met zich mee. De Raad hecht nochtans een groot belang aan een geïntegreerde benadering die rekening houdt met de effecten op alle milieucompartimenten. Het toepassen van BBT in de vergunningsverlening is volgens de Raad een van de belangrijkste factoren in het terugdringen van de milieu-impact van de industrie en de landbouw.¹¹ Er moet dan ook vermeden worden dat de VLAREM-regelgeving niet aangepast is aan de laatst geldende normeringen. Het is immers niet wenselijk dat de toegekende omgevingsvergunningen niet actueel zijn ten gevolge van de vertraging in omzetting. Wanneer vergunningverlenende overheden bovendien via bijzondere voorwaarden van de omgevingsvergunningen bepalingen uit nog niet omgezette BBT-studies integreren, bestaat het risico dat die individuele vergunningen niet conform zijn opgesteld en een verschillende invulling krijgen over/in de verschillende bestuurslagen heen.

De Raad adviseert dan ook met aandrang bijkomende inspanningen te leveren voor een snelle en gestructureerde doorvertaling van de Vlaamse BBT-studies in VLAREM, die de basis vormt voor de milieuvorwaarden in de omgevingsvergunningen, en bijgevolg dus ook de vergunningsvoorwaarden.

⁷ Artikel 5.4.6/1, tweede lid DABM.

⁸ Artikel 5.4.6/1, derde lid DABM. Dit met het oog op de eventuele toepassing van artikel 82, eerste lid, 2° van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning.

⁹ MINARAAD, advies 2024/005 van 25 januari 2024 omtrent Vlaremrein 2023, p. 3. Toekomstig artikel 4.11.5, §1 VLAREM II omvat voorschriften over een korrelafscheider om de lozing van kunststof granulaat via het hemelwater of de afvoer van kunststof granulaat. In afwijking van de voorschriften kan in *gelijkwaardige voorzieningen of maatregelen in de omgevingsvergunning worden voorzien*.

¹⁰ Op het moment van de hoorzitting dienden nog negen Vlaamse BBT-studies te worden geïmplementeerd. De oudste studie dateert daarbij van 2019.

¹¹ Zie reeds in die zin MINARAAD, SALV en SERV, advies 14-006 van 23 januari 2014 omtrent VLAREM III: milieuvorwaarden GPBV-installaties, §9, p. 12.

Enkel op die manier kan volgens de Raad werkelijk een hoge bescherming van de omgeving gegarandeerd worden aan de hand van technieken die technologisch uitvoerbaar en betaalbaar zijn.

Met de meeste hoogachting,

Erik Grietens
Voorzitter